

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2022. gada 31. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Publiskais iepirkums – Direktīva 2014/24/ES – Piemērojamība pilnībā iekšējai situācijai – 58. panta 1. un 4. punkts – Atlases kritēriji – Pretendentu tehniskās un profesionālās spējas – Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzība – Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 – 8. panta 3. punkts – Kontroles pasākumi – Valsts iestāžu, kas aizsargā Savienības finanšu intereses, iespēja atšķirīgi novērtēt publiskā iepirkuma procedūru

Lietā C-195/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Rayonen sad Lukovit* (Lukovitas rajona tiesa, Bulgārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2021. gada 26. martā un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 26. martā, tiesvedībā

LB

pret

Smetna palata na Republika Bulgaria,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs N. Jēsķinens [*N. Jääskinen*], tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*] un M. Gavalecs [*M. Gavalec*] (referents),

ģenerālvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- LB vārdā – *A. S. Aslanyan, advokat,*
- *Smetna palata na Republika Bulgaria* vārdā – *T. Tsvetkov* un *D. A. Dimitrova*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *G. Wils, J. Baquero Cruz* un *P. Ondrůšek*, kā arī *D. Drambozova*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

nemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 94, 65. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2017/2365 (2017. gada 18. decembris) (OV 2017, L 337, 19. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 2014/24”), 58. panta 4. punktu, Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV 1995, L 312, 1. lpp.), 8. panta 3. punktu, kā arī tiesiskās drošības un efektivitātes principus.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, kurā LB vēršas pret *Smetna palata na Republika Bulgaria* (Bulgārijas Republikas Revīzijas palāta; turpmāk tekstā – “Revīzijas palāta”) saistībā ar administratīvo sodu, ko pēdējā minētā tam ir uzlikusi publiskā iepirkuma procedūrā pieļauto pārkāpumu dēļ.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 2988/95

- 3 Regula Nr. 2988/95 ietver trīs sadaļas: I sadaļu “Vispārēji principi” (1.–3. pants), II sadaļu “Administratīvie pasākumi un sodi” (4.–7. pants) un III sadaļu “Kontrole” (8.–11. pants).
- 4 Šīs regulas 8. panta 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Paredzētajiem kontroles pasākumiem jāatbilst katras nozares īpatnībām un jābūt samērā ar izvirzītajiem mērķiem. Tajos rēķinās ar dalībvalstīs pastāvošo administratīvo praksi un struktūrām, un tos nosaka tā, lai neradītu pārmērīgas ekonomiskas grūtības un administratīvas izmaksas.

Lai nodrošinātu attiecīgo tiesību aktu vienotu un efektīvu piemērošanu, jo īpaši, lai novērstu un atklātu pārkāpumus, nozaru noteikumos pēc vajadzības nosaka dalībvalstu inspekciju un pārbaūžu uz vietas veidu, biežumu un kārtību.

3. Nozaru noteikumos iekļauj noteikumus, kam jānodrošina līdzvērtīgas pārbaudes, tuvinot procedūru un pārbaudes metodes.”

Regula (ES) Nr. 1303/2013

- 5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV 2013, L 347, 320. lpp.), 43. un 122. apsvērumā ir noteikts.

“(43) Lai nodrošinātu samērīgus kontroles pasākumus un garantētu finanšu instrumentu pievienoto vērtību, paredzētos galasaņēmējus nevajadzētu apgrūtināt ar pārmērīgu administratīvo slogu. [..]

[..]

(122) [..] Nolūkā samazināt administratīvo slogu atbalsta saņēmējiem būtu jāievieš īpaši noteikumi, lai samazinātu dažādu iestāžu, proti, Eiropas Revīzijas palātas, Komisijas vai revīzijas iestādes, veiktas revīzijas pārklāšanās iespējamību attiecībā uz vienām un tām pašām darbībām.”

- 6 Šīs regulas 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

[..]

36) “pārkāpums” ir jebkurš Savienības tiesību akta vai valsts tiesību akta pārkāpums saistībā ar tā piemērošanu, kas noticis tāda ekonomikas dalībnieka darbības vai bezdarbības dēļ, kurš ir iesaistīts ESI fondu [Eiropas Strukturālie un investīciju fondi] īstenošanā, un kas rada vai varētu radīt kaitējumu Savienības budžetam, prasot no Savienības budžeta segt nepamatotu izdevumu daļu;

[..].”

Direktīva 2014/24

- 7 Direktīvas 2014/24 1. panta “Priekšmets un darbības joma” 1. punktā ir noteikts:

“Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi par līgumslēdzēju iestāžu rīkoto iepirkumu procedūrām attiecībā uz publiskiem līgumiem, kā arī metu konkursiem, par kuru vērtību paredz, ka tā nav mazāka par 4. pantā noteiktajām robežvērtībām.”

- 8 Šīs direktīvas 4. pantā “Robežvērtības” ir noteikts:

“Šo direktīvu piemēro iepirkumiem, kuru paredzamā vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir vienāda ar šādām robežvērtībām vai tās pārsniedz:

a) EUR 5 382 000 publiskiem būvdarbu līgumiem;

[..].”

- 9 Minētās direktīvas 18. panta “Iepirkuma principi” 1. punktā ir paredzēts:

“Līgumslēdzējas iestādes nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.

Iepirkumu neizstrādā ar nolūku to izslēgt no šīs direktīvas darbības jomas vai mākslīgi sašaurināt konkurenci. Konkurenci uzskata par mākslīgi sašaurinātu, ja iepirkums ir izstrādāts ar nolūku radīt nepamatoti izdevīgākus vai mazāk izdevīgus apstākļus noteiktiem ekonomikas dalībniekiem.”

- 10 Direktīvas 2014/24 58. pantā “Atlases kritēriji” ir noteikts:

“1. Atlases kritēriji var attiekties uz:

- a) atbilstību profesionālās darbības veikšanai;
- b) saimniecisko un finansiālo stāvokli;
- c) tehniskām un profesionālām spējām.

Līgumslēdzējas iestādes 2., 3. un 4. punktā minētos kritērijus ekonomikas dalībniekiem var piemērot tikai kā prasības attiecībā uz dalību [Kā prasības attiecībā uz dalību līgumslēdzējas iestādes var piemērot ekonomikas dalībniekiem tikai 2., 3. un 4. punktā minētos kritērijus]. Starp prasībām tās iekļauj tikai tādas, ar kurām var atbilstoši nodrošināt, ka kandidātam vai pretendentam ir juridiskās un finansiālās iespējas un tehniskās un profesionālās spējas izpildīt piešķiramo līgumu. Visas prasības ir saistītas un samērīgas ar līguma priekšmetu.

[..]

4. Attiecībā uz tehniskajām un profesionālajām spējām līgumslēdzējas iestādes var noteikt prasības, kas nodrošina, ka ekonomikas dalībnieku rīcībā ir cilvēkresursi un tehniskie resursi, un pieredze, kas vajadzīgi, lai pildītu līgumu saskaņā ar atbilstīgu kvalitātes standartu.

Līgumslēdzējas iestādes var jo īpaši prasīt, lai ekonomikas dalībniekiem būtu pietiekams pieredzes līmenis, ko pierāda atbilstīgas atsauksmes par iepriekšējos gados pildītajiem līgumiem. Līgumslēdzēja iestāde var pieņemt, ka ekonomikas dalībniekam nav nepieciešamo profesionālo spēju, ja līgumslēdzēja iestāde ir konstatējusi, ka ekonomikas dalībniekam ir interešu konflikts, kas var negatīvi ietekmēt līguma izpildi.

Iepirkumu procedūrās par piegādēm, kam vajadzīgi izvietojanas vai uzstādīšanas darbi, pakalpojumi vai būvdarbi, ekonomikas dalībnieku profesionālo spēju sniegt pakalpojumu vai nodrošināt uzstādīšanu, vai veikt būvdarbus var novērtēt, ņemot vērā to prasmes, efektivitāti, pieredzi un uzticamību.

[..]”

- 11 Saskaņā ar šīs direktīvas 67. pantu “Līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriji”:

“1. Neskarot valsts normatīvos vai administratīvos aktus attiecībā uz konkrētu piegāžu cenu vai atlīdzību par konkrētu pakalpojumu sniegšanu, līgumslēdzējas iestādes publisku līgumu slēgšanas tiesības balsta uz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.

2. Līgumslēdzējām iestādēm saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu nosaka pēc cenas vai izmaksām, izmantojot rentabilitātes pieeju, piemēram aprites cikla izmaksas saskaņā ar 68. pantu, un tajā var būt ietverta labākā cenas un kvalitātes attiecība, ko vērtē pēc vairākiem kritērijiem, tostarp pēc kvalitātes, vides un/vai sociālajiem aspektiem, kas saistīti ar attiecīgā publiskā līguma priekšmetu. Šādu kritēriju skaitā var būt, piemēram:

a) kvalitāte, ietverot tehniskās priekšrocības, estētiskās un funkcionālās īpašības, pieejamība, projektēšana visu lietotāju ērtībām, sociālie, vides un inovatīvie raksturlielumi, un tirdzniecība un tās nosacījumi;

b) organizatoriskā struktūra, kvalifikācija un pieredze, kas raksturo personālu, kuram uzdots attiecīgā līguma izpilde, ja līguma izpildes līmeni var būtiski ietekmēt šā personāla kvalitāte; vai

[..].”

Bulgārijas tiesību akti

Publisko iepirkumu likums

- 12 *Zakon za obshtestvenite porachki* (Publisko iepirkumu likums, 2016. gada 16. februāra DV Nr. 13) redakcijā, kas ir piemērojama pamatlietas faktiskajiem apstākļiem (turpmāk tekstā – “Publisko iepirkumu likums”), 1. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Šis likums paredz nosacījumus un kārtību būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai un līgumslēdzēju iestāžu rīkoto konkursu norisi, lai nodrošinātu efektīvu piešķiršanu attiecībā uz:

[..].

2. līdzekļiem, kas tiek piešķirti no Eiropas fondiem un programmām;

[..].”

- 13 Šā likuma 2. pantā ir noteikts:

“(1) Publisko līgumu slēgšanas tiesības piešķir saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) principiem, it īpaši preču brīvas aprites, brīvības veikt uzņēmējdarbību, pakalpojumu sniegšanas brīvības un savstarpējas atzīšanas principiem, kā arī no tiem izrietošajiem principiem:

1. vienlīdzība un jebkādas diskriminācijas aizliegums;

2. brīva konkurence;

3. samērīgums;

4. publicitāte un pārredzamība.

(2) Piešķirot publisko līgumu slēgšanas tiesības, līgumslēdzējas iestādes nedrīkst ierobežot konkurenci, iekļaujot nosacījumus vai prasības, kas sniedz nepamatotas priekšrocības vai

nepamatoti ierobežo saimnieciskās darbības subjektu dalību publiskajos iepirkumos un kas nav samērīgi ar publiskā iepirkuma priekšmetu, vērtību, sarežģītību, daudzumu vai apjomu.

[..]”

14 Saskaņā ar minētā likuma 59. pantu:

“(1) Līgumslēdzēja iestāde var noteikt kandidātu vai pretendentu atlases kritērijus saistībā ar:

[..]

3. tehniskām un profesionālām spējām.

(2) Līgumslēdzējas iestādes attiecībā uz kandidātiem vai pretendentiem var piemērot tikai šajā likumā noteiktos atlases kritērijus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to spēju izpildīt līgumu. Noteiktajiem kritērijiem ir jāatbilst līguma priekšmetam, vērtībai, apjomam un sarežģītībai. Ja līgums sastāv no daļām, katras daļas atlases kritērijos ir jāņem vērā attiecīgās daļas priekšmets, vērtība, apjoms un sarežģītība.

[..]”

15 Šī paša likuma 247. panta 1. punktā ir noteikts:

“[...] Līgumslēdzēja iestāde, kas pārkāpj 2. panta 2. punktā, 11. panta 5. punktā, 16. pantā, 21. panta 14., 15. vai 17. punktā, 149. panta 8. punktā vai 150. panta 4. punktā paredzēto aizliegumu, maksā naudas sodu 2 % apmērā no noslēgtā līguma vērtības, ieskaitot PVN, bet nepārsniedzot 10 000 [Bulgārijas levu (BGN)] [(aptuveni 5100 EUR)].

[..]”

16 Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 260. panta 1. un 2. punktu:

“(1) Aktus par šā likuma pārkāpumu konstatēšanu, ko veic Revīzijas palātas iestādes, sastāda pilnvarotie auditori sešu mēnešu laikā no dienas, kad ir atklāts izdarītājs, bet ne vēlāk kā trīs gadus no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

(2) Lēmumus par administratīvo sodu pieņem Revīzijas palātas priekšsēdētājs vai tā pilnvarots ierēdnis.”

17 Publiskā iepirkuma likuma “papildu noteikumu” 3. punktā ir paredzēts, ka ar šo likumu tiek ieviestas Direktīvā 2014/24 noteiktās prasības.

Eiropas fondu likums

- 18 *Zakon za upravljenie na sredstvata ot Evropeiskite strukturni i investitsionni fondove* (Likums par Eiropas strukturālo un investīciju fondu līdzekļu pārvaldību, 2015. gada 22. decembra DV Nr. 101) redakcijā, kas ir piemērojama pamatlīetas faktiskajiem apstākļiem (turpmāk tekstā – “Eiropas fondu likums”), 49. panta 2. punktā ir noteikts:

“Lai izraudzītos līgumslēdzēju darbībām, kas saistītas ar būvdarbiem, pakalpojumiem un/vai preču piegādēm, kuras ir publiskā līguma priekšmets Publisko iepirkumu likuma izpratnē, ir piemērojami noteikumi, kas ir paredzēti:

1. Publisko iepirkumu likumā – ja saņēmējs ir līgumslēdzēja iestāde minētā likuma izpratnē;

[..].”

Teritorijas plānošanas likums

- 19 Saskaņā ar *Zakon za ustroystvo na teritoriata* (Teritorijas plānošanas likums, 2001. gada 2. janvāra DV Nr. 1), redakcijā, kas ir piemērojama pamatlīetas faktiskajiem apstākļiem (turpmāk tekstā – “Teritorijas plānošanas likums”), 137. panta 1. punktu:

“[..] Būvniecības darbi tiek klasificēti šādi atkarībā no īpašībām, nozīmīguma, sarežģītības un ekspluatācijas riskiem:

1. pirmā kategorija:

[..]

g) ūdens un piekrastes līniju ģeoloģiskās aizsardzības un stiprināšanas iekārtas;

[..].”

- 20 Šā likuma 163.a pantā ir noteikts:

“(1) [..] Būvuzņēmējam, noslēdzot darba līgumus, ir pienākums pieņemt darbā tehniski piemērotas personas, kas uzņemas būvdarbu tehnisko vadību.

(2) [..] Tehniski piemērotas ir personas, kurām ir akreditētas augstākās izglītības iestādes diploms ar kvalifikāciju “būvinženieris”, “inženieris” vai “arhitekts”, kā arī personas ar vidējās izglītības diplomu, kas ir pabeigušas četru gadu apmācību ar profesionālo kvalifikāciju jomās “arhitektūra un būvniecība” vai “tehnika”.

[..]

(4) [..] Tehniskais vadītājs ir būvinženieris, arhitekts vai būvtehniķis, kas vada būvdarbus un nodrošina, lai tiktu ievēroti pienākumi atbilstoši 163. panta 2. punkta 1.–5. apakšpunktam un attiecībā uz piektās kategorijas būvdarbiem – arī pienākumi atbilstoši 168. panta 1. punktam un 169.a panta 1. punktam. Citas tehniski piemērotas personas saskaņā ar 2. punktu var veikt atsevišķu būvniecības un montāžas darbu specializētu tehnisku vadību atbilstoši to iegūtajai specialitātei un profesionālajai kvalifikācijai.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 21 Saskaņā ar administratīvo līgumu, kas 2018. gada 21. martā tika noslēgts starp Vides un ūdeņu ministru (Bulgārija) kā darbības programmas “Vide 2014–2020” pārvaldības iestādes direktoru un Lukovitas pašvaldību (Bulgārija), šai pilsētai tika piešķirta subsīdija, ko līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds un kuras maksimālais apmērs ir 649 732,14 BGN (aptuveni 331 000 EUR). Šī subsīdija bija paredzēta, lai finansētu nogāzes nostiprināšanas darbus ceļam uz reģionālo atkritumu izgāztuvi, kas atrodas minētās pilsētas teritorijā.
- 22 Ar 2018. gada 5. aprīļa lēmumu LB kā Lukovitas mērs sāka “publiska konkursa” procedūru publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai, kura priekšmets ir šo darbu veikšana. Šī līguma paredzamā vērtība bija 482 668 BGN, neieskaitot PVN (aptuveni 247 000 EUR).
- 23 Ar šo lēmumu, kas tajā pašā dienā tika publicēts Publisko iepirkumu aģentūras publisko iepirkumu reģistrā, tika apstiprināts paziņojums par līgumu un pamatlietā aplūkoti publiskā iepirkuma dokumenti.
- 24 Paziņojumā par līgumu bija norādīts, ka projekta mērķis ir ceļa posma atjaunošana un uzlabošana transporta vajadzībām un ka piešķiršanas kritēriji ir “kvalitāte” un “cena”, katrs 50 % apmērā.
- 25 Attiecībā uz dalības šajā publiskā iepirkuma procedūrā nosacījumiem paziņojumā par līgumu vispirms bija precizēts, ka katram dalībniekam ir jābūt reģistrētam būvniecības nozares centrālajā profesionālajā reģistrā, lai veiktu IV grupas I kategorijas, uz kuru attiecas Teritorijas plānošanas likuma 137. panta 1. punkta 1. apakšpunkta g) daļa, būvniecības darbus vai, attiecībā uz citā dalībvalstī reģistrētiem dalībniekiem, atbilstošā reģistrā.
- 26 Turklāt attiecībā uz prasībām par “tehniskajām un profesionālajām spējām” paziņojumā par līgumu bija norādīts, ka kandidātiem ir jāpierāda tostarp tas, ka piecu gadu laikā pirms piedāvājuma iesniegšanas tie ir veikuši būvniecības darbības, kuru priekšmets ir identisks vai līdzīgs pamatlietā aplūkotā līguma priekšmetam. Šajā ziņā paziņojumā par līgumu bija precizēts, ka ar “līdzīgu” darbību ir jāsaprot nogāzes un/vai zemes nogrūvuma un/vai krasta un/vai grāvju nostiprināšanas vai līdzvērtīgu būvdarbu īstenošanas darbi.
- 27 Visbeidzot attiecībā uz inženiertehniskajiem darbiniekiem piemērojamām prasībām paziņojumā par līgumu bija noteikts, ka līguma īpašās iezīmes tostarp prasa būvdarbu tehniskā direktora dalību, kuram būtu “projektētāja” vai “būvinženiera” vai līdzīgas specializācijas, ja kvalifikācija ir iegūta dalībvalstī, kurā nav paredzēta atbilstošā specializācija, profesionālā kvalifikācija. Turklāt tehniskajam direktoram bija jāpierāda vismaz trīs gadu pieredze savā profesionālajā jomā.
- 28 Noteiktajā termiņā tika iesniegti trīs piedāvājumi. Pēc tam, kad katram no trim dalībniekiem tika pieprasīti papildu paskaidrojumi, Lukovitas mērs ar 2018. gada 24. jūlija lēmumu nolēma, pirmkārt, izslēgt divus no tiem, pamatojoties uz to, ka tie neatbilst atlases kritērijiem, un, otrkārt, piešķirt līguma slēgšanas tiesības trešajam dalībniekam. Pēc tam 2018. gada 29. augustā starp šo pilsētu un izraudzīto pretendentu tika noslēgts līgums ar vērtību 481 293,72 BGN apmērā, neieskaitot PVN (aptuveni 245 500 EUR).
- 29 Ar 2018. gada 9. novembra lēmumu, pamatojoties uz pamatlietā aplūkojamās iepirkuma procedūras *ex post* pārbaudi, darbības programmas “Vide 2014–2020” pārvaldības iestāde piemēroja vispārēju finanšu korekciju 5 % apmērā no attiecīgo izdevumu vērtības, kuri tika atzīti par pieļaujamiem saskaņā ar 2018. gada 29. augusta līgumu. Šī iestāde iebilda, ka līgumslēdzēja

- iestāde, pirmkārt, ir izvērtējusi piedāvājumu, kas neatbilst noteiktajām tehniskajām specifikācijām, un, otrkārt, ir sniegusi neskaidras un maldinošas norādes vienam no dalībniekiem, kā rezultātā tas ticis prettiesiski izslēgts, un esot liegusi tam iesniegt piedāvājumu, kura cena būtu bijusi zemāka par izraudzītā pretendenta piedāvāto cenu.
- 30 Lai noteiktu piemērojamo korekciju katram no šiem diviem pārkāpumiem, šī pārvaldības iestāde kā atbildību mikstinošus apstākļus ņēma vērā, pirmkārt, to, ka tika iesniegti trīs piedāvājumi, un tas liecina par apmierinošu konkurences līmeni, otrkārt, ka līguma paredzamā vērtība bija zemāka par robežvērtībām, kas nosaka pienākumu publicēt paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, tādējādi pārrobežu ietekmes neesamības dēļ ieinteresēto personu loks bija ierobežojis, un, treškārt, ka līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijs, kas bija “optimāla cenas un kvalitātes attiecība”, ne obligāti garantēja, ka pirmajā vietā tiks ierindots piedāvājums ar viszemāko cenu.
- 31 Vienlaikus ar minētās pārvaldības iestādes veikto pārbaudi Revīzijas palātas priekšsēdētāja vietnieks ar 2019. gada 2. oktobra rīkojumu uzdeva veikt revīziju par Lukovitas pašvaldības publisko līdzekļu pārvaldības un tās darbības atbilstību laikposmā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 30. jūnijam.
- 32 Revīzijas palātas revidents 2020. gada 18. jūnijā sagatavoja aktu par administratīvā pārkāpuma konstatēšanu, norādot, ka Lukovitas mērs ar savu 2018. gada 5. aprīļa lēmumu ir pārkāpis Publisko iepirkumu likuma 2. panta 2. punktā paredzēto brīvas konkurences principu. Proti, nosakot, ka ir vajadzīga būvniecības tehniskā direktora dalība, kuram būtu “projektētāja” un/vai “būvinženiera” kvalifikācija ar minimālo trīs gadu pieredzi savā profesionālajā jomā, pamatlietā aplūkojamajā paziņojumā par līgumu esot noteikta stingrāka kvalifikācijas prasība nekā tā, kas izriet no Teritorijas plānošanas likuma 163.a panta 2. punkta.
- 33 Lukovitas mērs cēla iebildumus pret šo konstatējumu, pamatojot šī sprieduma 27. punktā minēto pamatlietā aplūkojamo kvalifikācijas prasību ar īpašajām iezīmēm, kas ir saistītas ar nogāzes nostiprināšanas darbiem, un to inženiertehnisko sarežģītību. Viņš arī precizēja, ka šī prasība izriet no darbības programmas, ar kuras starpniecību tika nodrošināts projekta finansējums. Lukovitas mērs piebilda, ka turklāt, pārvaldības iestādei veicot darbības programmas “Vide 2014–2020” *ex post* pārbaudi, nav konstatēts neviens Publisko iepirkumu likuma 2. panta 2. punktā paredzēto brīvas konkurences noteikumu pārkāpums.
- 34 Ar 2020. gada 16. decembra lēmumu Revīzijas palātas priekšsēdētājs noraidīja iebildumus un, pamatojoties uz minētajā konstatēšanas aktā ietvertajiem konstatējumiem un secinājumiem, uzlika Lukovitas mēram naudas sodu 10 000 BGN (aptuveni 5100 EUR) apmērā saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 260. panta 2. punktu.
- 35 Lukovitas mērs apstrīdēja šo lēmumu, ceļot prasību *Rayonen sad Lukovit* (Lukovitas rajona tiesa, Bulgārija), kas ir iesniedzējtiesa.
- 36 Pirmkārt, šī tiesa jautā, vai ar Direktīvas 2014/24 58. panta 4. punktu līgumslēdzējai iestādei netiek pieļauts, ka tiek noteikta stingrāka kvalifikācijas prasība nekā tā, kas ir noteikta Teritorijas plānošanas likuma 163.a pantā, vai, gluži pretēji, tā kā šajā pēdējā minētajā tiesību normā ir paredzētas tikai minimālās prasības, kas ir piemērojamas visām būvniecības kategorijām, šī iestāde varēja likumīgi noteikt pamatlietā aplūkojamo kvalifikācijas prasību, ņemot vērā, ka nogāzes nostiprināšanas darbi ir to būvniecības darbu skaitā, kam ir augstāks sarežģītības līmenis.

- 37 Otrkārt, iesniedzējtiesa jautā par veidu, kādā dažādām valsts iestādēm, kuru uzdevums ir uzraudzīt Publisko iepirkumu likuma vai Eiropas fondu likuma ievērošanu, ir jākoordinē savas pārbaudes un secinājumi par publiskā iepirkuma procedūru tiesiskumu. Šajā ziņā dažādos *soft law* aktos esot ieteikts, pirmkārt, aizliegt pārvaldības iestādei un uzraudzības iestādēm stingrāk interpretēt izraudzītā pretendenta atlases noteikumus un, otrkārt, koordinēt atsevišķu uzraudzības iestāžu nostājas, lai izvairītos no jebkādam atšķirībām attiecībā uz veikto procedūru un izdevumu tiesiskumu.
- 38 Tomēr, kā uzsvēra Revīzijas palāta, ir jāņem vērā arī dažādu uzraudzības iestāžu neatkarība un papildināmība. Tādējādi, ja ir pierādīts Publisko iepirkumu likuma pārkāpums, kas veido nelikumību, pārvaldības iestāde piemērojot finanšu korekcijas vienīgi juridiskām personām – saņēmējam, savukārt Revīzijas palāta varot uzlikt administratīvus sodus atbildīgajām fiziskām personām. Šajā ziņā tā varot konstatēt līgumslēdzēju iestāžu vai to pilnvaroto personu krimināltiesiskā rakstura administratīvo atbildību.
- 39 Treškārt, iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas Nr. 2988/95 II sadaļā paredzētajiem administratīvajiem pasākumiem un sodiem ir jāmainās atkarībā no tā, vai ir vai nav noticis vainīgs pārkāpums, un sociālā apdraudējuma pakāpes. Ņemot vērā, ka iestādes, kuru uzdevums ir uzraudzīt Eiropas fondu likuma ievērošanu, nosakot finanšu korekcijas, ņem vērā pārkāpuma veidu un smagumu, kā arī tā finansiālās sekas attiecībā uz Savienības budžetu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai šie paši apstākļi ir jāņem vērā arī tad, ja tiek piemērotas sankcijas par Savienības tiesību normu attiecībā uz publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu pārkāpumu.
- 40 Ceturtkārt un visbeidzot, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Publisko iepirkumu likuma 247. panta 1. punkts, saskaņā ar kuru līgumslēdzējai iestādei var tikt uzlikts pienākums maksāt “naudas sodu 2 % apmērā no noslēgtā līguma vērtības, ieskaitot PVN, bet nepārsniedzot 10 000 BGN”, kas atbilst aptuveni 16 minimālo algu apmēram, atbilst tiesiskuma, efektivitātes un samērīguma principiem.
- 41 Šādos apstākļos *Rayonen sad Lukovit* (Lukovitas rajona tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Direktīvas [2014/24] 58. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar atlases kritērijiem noteiktās prasības attiecībā uz saimnieciskās darbības subjektu personāla profesionālajām spējām konkrēta būvniecības līguma izpildei drīkst būt stingrākas nekā minimālās prasības attiecībā uz apmācību un profesionālo kvalifikāciju, kas ir noteiktas speciālajā valsts likumā (Teritorijas plānošanas likuma 163.a panta 4. punkts), tām neesot jau *a priori* konkurenci ierobežojošām, un konkrēti: vai paredzētais nosacījums par izvirzīto prasību “samērīgumu” attiecībā uz dalību, ņemot vērā līguma priekšmetu, prasa valsts tiesai a) izvērtēt samērīgumu, ņemot vērā tās iegūtos pierādījumus un konkrētos līguma parametrus, pat gadījumos, kuros valsts likumā ir noteikts liels speciālistu skaits, kas principā ir kvalificēti veikt līgumā noteiktās darbības, vai b) pieļauj tai pārbaudi tiesā aprobežot tikai ar pārbaudi, vai ir konstatēts, ka dalības nosacījumi salīdzinājumā ar tiem, kas principā ir paredzēti speciālajā valsts likumā, nav pārāk ierobežojoši?
- 2) Vai Regulas Nr. 2988/95 II sadaļas “Administratīvie pasākumi un sodi” noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka viens un tas pats [Publisko iepirkumu likuma], ar kuru ir transponēta Direktīva [2014/24], pārkāpums (tostarp pārkāpums, nosakot atlases kritērijus, par ko tika sodīts prasītājs) atkarībā no tā, vai pārkāpums ir izdarīts bez vainas vai ar nodomu, vai arī neuzmanības dēļ, var radīt atšķirīgas juridiskas sekas?

- 3) Vai, ņemot vērā Regulas Nr. 2988/95 8. panta 3. punkta mērķi un Regulas Nr. 1303/2013 43. un 122. apsvērumu, tiesiskās drošības un efektivitātes principi pieļauj, ka dažādās valsts iestādes, kurām ir jāaizsargā Eiropas Savienības finanšu intereses, tos pašus faktus publiskā iepirkuma procedūrā vērtē atšķirīgi, konkrēti, ka darbības programmas pārvaldības iestāde attiecībā uz atlases kritēriju noteikšanu nav konstatējusi pārkāpumu, savukārt Revīzijas palāta vēlāk veiktās pārbaudes laikā, nepastāvot īpašiem vai jauniem apstākļiem, uzskata, ka šie kritēriji ir konkurenci ierobežojoši, un šajā sakarā līgumslēdzējai iestādei piemēro administratīvu sodu?
- 4) Vai ar samērīguma principu netiek pieļauta tāda valsts tiesību norma kā [Publisko iepirkumu likuma] 247. panta 1. punkts, kas paredz, ka līgumslēdzējai iestādei, kas formāli pārkāpj šī likuma 2. panta 2. punktā paredzēto aizliegumu, tiek piemērots naudas sods 2 % apmērā no līguma vērtības, ieskaitot PVN, bet ne vairāk kā 10 000 BGN, nepastāvot nepieciešamībai konstatēt pārkāpuma smagumu un tā faktisko vai potenciālo finansiālo ietekmi uz Savienības interesēm?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 42 Vispirms ir jānorāda, ka pamatlietā aplūkotā līguma paredzamā vērtība 482 668 BGN apmērā, neieskaitot PVN (aptuveni 247 000 EUR), ir zemāka par Direktīvas 2014/24 piemērojamības robežvērtību, kura tās 4. panta a) punktā attiecībā uz publiskiem būvdarbu līgumiem ir noteikta 5 548 000 EUR apmērā, līdz ar to šis līgums neietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā.
- 43 Tomēr, kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, ja valsts tiesiskais regulējums attiecībā uz risinājumiem, kas tajā ir paredzēti situācijām, uz kurām neattiecas Savienības tiesību akts, tieši un bez nosacījumiem atbilst šajā tiesību aktā paredzētajiem risinājumiem, pastāv zināma Savienības interese, lai tiesību normas, kas ir pārņemtas no minētā akta, tiktu interpretētas vienveidīgi. Tas ļauj izvairīties no interpretācijas atšķirībām nākotnē un nodrošināt vienādu attieksmi pret šīm situācijām un tām, kas ietilpst minēto tiesību normu piemērošanas jomā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1990. gada 18. oktobris, *Dzodzi*, C-297/88 un C-197/89, EU:C:1990:360, 36. un 37. punkts; 2017. gada 5. aprīlis, *Borta*, C-298/15, EU:C:2017:266, 33. un 34. punkts, kā arī 2020. gada 10. septembris, *Tax-Fin-Lex*, C-367/19, EU:C:2020:685, 21. punkts).
- 44 Šajā lietā Publisko iepirkumu likums, ar kuru Bulgārijas tiesību sistēmā ir transponēta Direktīva 2014/24, ir vispārīgi piemērojams visām publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrām, ko subsidē no Eiropas fondiem, neatkarīgi no līgumu vērtības, kā tas izriet gan no šī likuma 1. panta 1. punkta, gan no Eiropas fondu likuma 49. panta 2. punkta.
- 45 Tādējādi, tā kā Direktīvas 2014/24 tiesību normas ir tieši un bez nosacījumiem padarītas piemērojamas situācijām, kuras, kā tas ir pamatlietā aplūkojamā līguma situācijā, parasti neietilpst tās piemērošanas jomā, Tiesai ir jāatbild uz pirmo prejudiciālo jautājumu.
- 46 Ar to iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2014/24 58. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā līgumslēdzēja iestāde kā atlases kritērijus attiecībā uz saimnieciskās darbības subjektu tehniskajām un profesionālajām spējām var noteikt stingrākas prasības nekā valsts tiesiskajā regulējumā šajā ziņā noteiktās minimālās prasības.

- 47 Ir jākonstatē, ka atbilde uz šo jautājumu skaidri izriet jau no Direktīvas 2014/24 58. panta formulējuma.
- 48 Saskaņā ar šīs direktīvas 58. panta 1. punkta otro daļu līgumslēdzēja iestāde saimnieciskās darbības subjektiem kā dalības nosacījumus var piemērot tikai minētās direktīvas 58. panta 2., 3. un 4. punktā paredzētos kritērijus, kas attiecīgi ir saistīti ar atbilstību profesionālās darbības veikšanai, saimniecisko un finansiālo stāvokli, kā arī tehniskajām un profesionālajām spējām. Turklāt tiek iekļauti tikai tādi nosacījumi, ar kuriem var atbilstoši nodrošināt, ka kandidātam vai pretendētam ir juridiskās un finansiālās iespējas, kā arī tehniskās un profesionālās spējas, kas ir nepieciešamas, lai izpildītu piešķiramo līgumu. Turklāt visiem šiem nosacījumiem ir jābūt saistītiem un samērīgiem ar līguma priekšmetu.
- 49 Līgumslēdzējai iestādei, nosakot atlases kritērijus, vēl ir jāievēro Direktīvas 2014/24 18. panta 1. punktā noteiktie līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas pamatprincipi. Tādējādi tai, pirmkārt, ir jānodrošina vienlīdzīga un nediskriminējoša attieksme pret visiem saimnieciskās darbības subjektiem un jārikojas pārredzami un samērīgi un, otrkārt, jānodrošina, lai iepirkums nebūtu izstrādāts ar nolūku to izslēgt no šīs direktīvas piemērošanas jomas vai mākslīgi sašaurināt konkurenci, izstrādājot to ar nolūku radīt nepamatoti izdevīgākus vai mazāk izdevīgus apstākļus noteiktiem saimnieciskās darbības subjektiem.
- 50 Tomēr, tā kā līgumslēdzēja iestāde var vislabāk novērtēt savas vajadzības, Savienības likumdevējs tai ir piešķīris plašu rīcības brīvību atlases kritēriju noteikšanā, un par to liecina it īpaši darbības vārda “varēt” atkārtota izmantošana Direktīvas 2014/24 58. pantā. Tādējādi saskaņā ar šī panta 1. punktu tai ir zināma brīvība noteikt nosacījumus dalībai publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, kurus tā uzskata par saistītiem un samērīgiem ar līguma priekšmetu un kuri ir piemēroti, lai nodrošinātu, ka kandidātam vai pretendētam ir juridiskās un finansiālās iespējas, kā arī tehniskās un profesionālās spējas, kas ir nepieciešamas, lai izpildītu piešķiramo līgumu. Konkrētāk, saskaņā ar minētā panta 4. punktu līgumslēdzēja iestāde brīvi izvērtē dalības nosacījumus, ko tā no sava viedokļa uzskata par piemērotiem, lai it īpaši garantētu līguma izpildi atbilstoši tādām kvalitātes standartam, kādu tā uzskata par atbilstošu.
- 51 Līdz ar to, ja kvalifikācijas prasību attaisno līguma priekšmets, ja tā ir ar to samērīga un atbilst arī citiem šī sprieduma 48. un 49. punktā atgādinātajiem nosacījumiem, Direktīvas 2014/24 58. pants nevar liegt līgumslēdzējai iestādei noteikt šo prasību paziņojumā par līgumu tikai tādēļ, ka tā pārsniedz valsts tiesiskajā regulējumā noteikto minimālās prasības līmeni. Šajā ziņā valstu tiesām savas iekšējās tiesības ir jāinterpretē cik vien iespējams atbilstīgi Savienības tiesībām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 24. jūnijs, *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 57. punkts, un 2021. gada 6. oktobris, *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 70. punkts).
- 52 Konkrētajā gadījumā pamatlietā aplūkojamā kvalifikācijas prasība, ņemot vērā Direktīvas 2014/24 58. pantu, šķiet pamatota, tomēr tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Pirmkārt, šai prasībai neapšaubāmi ir saikne ar pamatlietā aplūkojamā līguma priekšmetu. Otrkārt, nešķiet, ka minētā prasība būtu pārsniegusi līgumslēdzējas iestādes rīcības brīvību atlases kritēriju noteikšanas stadijā, vēl jo vairāk tāpēc, ka tika iesniegti trīs piedāvājumi, lai gan šī līguma paredzamā vērtība bija neliela, jo tā pat nesasniedza 5 % no Direktīvas 2014/24 piemērojamības robežvērtības.
- 53 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 58. panta 1. un 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauts, ka publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā līgumslēdzēja iestāde kā atlases

kritērijus attiecībā uz saimnieciskās darbības subjektu tehniskajām un profesionālajām spējām var noteikt stingrākas prasības nekā valsts tiesiskajā regulējumā noteiktās minimālās prasības, ciktāl šādas prasības ir piemērotas, lai nodrošinātu, ka kandidātam vai pretendentam ir tehniskās un profesionālās spējas, kas ir vajadzīgas, lai izpildītu piešķiramo līgumu, ciktāl tās ir saistītas ar līguma priekšmetu un ir samērīgas ar šo priekšmetu.

Par otro un ceturto jautājumu

- 54 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 2988/95 4. un 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam, ka līgumslēdzēja iestāde nosaka atlases kritērijus, kas ir pretrunā Direktīvas 2014/24 58. pantam, var būt atšķirīgas sekas atkarībā no tā, vai runa ir par pārkāpumu, kas ir izdarīts bez vainas, par pārkāpumu ar nodomu vai arī neuzmanības dēļ?
- 55 Runājot par ceturto jautājumu, tas būtībā ir vērsts uz to, lai noteiktu, vai samērīguma princips ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru līgumslēdzējai iestādei, kas pārkāpj noteikumus par publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, var tikt piemērots naudas sods, kas atbilst 2 % no noslēgtā līguma vērtības, ieskaitot PVN, bet kas nepārsniedz 10 000 BGN, proti, aptuveni 5100 EUR, un konstatēt pārkāpuma smagumu un tā faktisko vai potenciālo finansiālo ietekmi uz Savienības interesēm nav nepieciešams?
- 56 Ir jākonstatē, ka otrais un ceturtais jautājums ir balstīti uz pieņēmumu, ka pamatlietā aplūkojamo kvalifikācijas prasību līgumslēdzēja iestāde ir noteikusi, neievērojot Direktīvas 2014/24 58. pantu.
- 57 Tā kā no atbildes, kas ir sniegta uz pirmo jautājumu, izriet, ka šāda prasība šķiet saderīga ar šo tiesību normu, Tiesai nav jāizskata otrais un ceturtais jautājums.

Par trešo jautājumu

- 58 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 2988/95 8. panta 3. punkts, lasot to kopsakarā ar Regulas Nr. 1303/2013 43. un 122. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka valsts iestādes, kas aizsargā Savienības finanšu intereses, publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā vienus un tos pašus apstākļus izvērtē atšķirīgi.
- 59 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 8. panta 3. punkta formulējumu nozaru noteikumos iekļauj noteikumus, kam jānodrošina līdzvērtīgas pārbaudes, tuvinot procedūras un pārbaudes metodes.
- 60 Pamatlietā piemērojamās nozares regulas, proti, Regulas Nr. 1303/2013, 43. apsvērumā it īpaši ir noteikts, ka, lai nodrošinātu samērīgus kontroles pasākumus un garantētu finanšu instrumentu pievienoto vērtību, paredzētos galasaņēmējus nevajadzētu apgrūtināt ar pārmērīgu administratīvo slogu. Attiecībā uz minētās regulas 122. apsvērumu tajā ir precizēts, ka, lai samazinātu administratīvo slogu, atbalsta saņēmējiem būtu jāievieš īpaši noteikumi, lai samazinātu dažādu iestāžu, proti, Eiropas Revīzijas palātas, Komisijas vai revīzijas iestādes, veiktas revīzijas pārklāšanās iespējamību attiecībā uz vienām un tām pašām darbībām.

- 61 Tomēr no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu acīmredzami izriet, ka Lukovitas pašvaldības pārvaldības revīziju Revīzijas palāta veica, lai nodrošinātu Publisko iepirkumu likuma, nevis Regulas Nr. 1303/2013 ievērošanu, līdz ar to šī revīzija, kā arī sankcija, kas noteikta, pamatojoties uz to, neietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.
- 62 Turklāt, kā savos rakstveida apsvērumos ir norādījusi Komisija, Regula Nr. 1303/2013 neliedz dalībvalstīm izveidot struktūras, kas ir atbildīgas par valsts vai privātu organizāciju darbības pārbaudi un revīziju, un šī regula tādējādi neregulē šādu struktūru kompetenci.
- 63 Līdz ar to minētās regulas 43. un 122. apsvērumi neietekmē atbildi uz prejudiciālo jautājumu.
- 64 Tādējādi šķiet, ka neviena no Regulu Nr. 2988/95 un Nr. 1303/2013 tiesību normām neliedz to, ka attiecībā uz publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru var tikt veiktas divas pārbaudes, no kurām vienu veic pārvaldības iestāde un otru – revīzijas iestāde. Gan katras no šīm iestādēm neatkarība, gan tām noteiktie atšķirīgie mērķi liek atzīt, ka tās var secīgi pārbaudīt vienu un to pašu publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru.
- 65 Turklāt tas, ka šajā lietā darbības programmas “Vide 2014–2020” pārvaldības iestāde ir uzskatījusi, ka pamatlietā aplūkojamā kvalifikācijas prasība nav pretrunā publisko līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas noteikumiem, nevar radīt nekādu tiesisko palāvību līgumslēdzējai iestādei. Proti, tiesības atsaukties uz tiesiskās palāvības aizsardzības principu ir tikai individam, kuram kāda valsts administratīva iestāde ir devusi pamatotas cerības ar skaidriem, beznosacījumu un saskaņotiem tam dotiem solījumiem, kas izriet no atļautiem un uzticamiem avotiem. Tomēr valsts kā vienotas vienības koncepcija, kas prevalē gan starptautiskajās publiskajās tiesībās, gan Savienības tiesībās, principā izslēdz to, ka valsts iestāde varētu atsaukties uz Savienības tiesību tiesiskās palāvības aizsardzības principu lietā, kurā tai ir strīds ar citu šīs valsts daļu (spriedums, 2021. gada 20. maijs, *Riigi Tugiteenuste Keskus*, C-6/20, EU:C:2021:402, 69. un 70. punkts).
- 66 Tādējādi līgumslēdzēja iestāde nevar atsaukties uz apstākli, ka darbības programmas “Vide 2014–2020” pārvaldības iestāde, kaut arī netieši, jau ir apstiprinājusi pamatlietā aplūkojamo kvalifikācijas prasību, lai liegtu Revīzijas palātai izvērtēt tās saderību ar Savienības tiesībām.
- 67 Tomēr ir jānorāda, pirmkārt, ka attiecībā uz pārvaldības iestādes un revīzijas iestādes kopīgu iesaistīšanos ir jāievēro Eiropas Savienības Pamattiesību hartā garantētās tiesības un principi, it īpaši samērīguma princips. Šajā sakarā Regulas Nr. 2988/95 8. panta 2. punktā turklāt ir paredzēts, ka kontroles pasākumus nosaka tā, lai neradītu pārmērīgas ekonomiskas grūtības un administratīvas izmaksas.
- 68 Šajā lietā, neskarot iesniedzējtiesas veicamo pārbaudi, nekas neliecina par to, ka Eiropas fondu līdzekļu saņēmēji Bulgārijas Republikas teritorijā būtu atturēti no šādu līdzekļu pieprasīšanas pārmērīga administratīvā sloga dēļ.
- 69 Otrkārt, pārvaldības iestādes un revīzijas iestādes veiktās *ex post* pārbaudes nevar ietekmēt tāda piešķiršanas lēmuma tiesiskumu, kurš ir kļuvis galīgs attiecībā uz līguma dalībniekiem un līgumslēdzēju iestādi, ņemot vērā, ka šajā ziņā līgumslēdzējas iestādes veiktie vērtējumi ietilpst Padomes Direktīvas 89/665/EEK (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām (OV 1989, L 395, 33. lpp.), piemērošanas jomā.

- 70 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 2988/95 8. panta 3. punkts, lasot to kopsakarā ar Regulu Nr. 1303/2013, ir jāinterpretē tādējādi, ka, neskarot samērīguma principu, ar to tiek pieļauts, ka valsts iestādes, kas aizsargā Savienības finanšu intereses, publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā vienus un tos pašus apstākļus izvērtē atšķirīgi.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 71 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, kurā grozījumi ir izdarīti ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2017/2365 (2017. gada 18. decembris), 58. panta 1. un 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauts, ka publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā līgumslēdzēja iestāde kā atlases kritērijus attiecībā uz saimnieciskās darbības subjektu tehniskajām un profesionālajām spējām var noteikt stingrākas prasības nekā valsts tiesiskajā regulējumā noteiktās minimālās prasības, ciktāl šādas prasības ir piemērotas, lai nodrošinātu, ka kandidātam vai pretendentam ir tehniskās un profesionālās spējas, kas ir vajadzīgas, lai izpildītu piešķiramo līgumu, un ciktāl tās ir saistītas ar līguma priekšmetu un ir samērīgas ar šo priekšmetu.**
- 2) **Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību 8. panta 3. punkts, lasot to kopsakarā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ir jāinterpretē tādējādi, ka, neskarot samērīguma principu, ar to tiek pieļauts, ka valsts iestādes, kas aizsargā Eiropas Savienības finanšu intereses, publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā vienus un tos pašus apstākļus izvērtē atšķirīgi.**

[Paraksti]